

Neljapäev, 21. veebruar 2008

12. palub Schengeni piirkonna liikmesriikidel kasutada kõiki olemasolevaid vahendeid (nagu viisatasu), et hõlbustada Valgevene kodanike liikumist liikmesriikides;
13. palub nõukogul, komisjonil ja rahvusvahelisel kogukonnal tervikuna pakkuda rohkem toetust Valgevene kodanikuühiskonnale ning eelkõige suurendada sõltumatule ajakirjandusele, valitsusvälistele organisatsioonidele ja välismaal õppivatele Valgevene üliõpilastele antavat rahalist abi; väljendab heameelt komisjoni poolt Leedus Vilniuses asuvalle Euroopa humanitaarteaduse ülikoolile antud rahalise toetuse üle; palub komisjonil ja nõukogul kaaluda rahalise toetuse andmist olemasolevale projektile, mille eesmärk on luua sõltumatu Valgevene telekanal Belsat;
14. väljendab solidaarsust Valgevene ühendatud demokraatliku opositsiooni, selle liikumise juhi Aljaksandr Milinkevitšiga ja kõikide Valgevene kodanikega, kes soovivad õigusriigi põhimõtetele rajatud sõltumatut, avatud ja demokraatlikku Valgevene riiki; ergutab opositsioonijuhte tulevastel parlamendivalimistel üles näitama ühtsust ja otsustavust;
15. peab kahetsusväärseks, et Valgevene ametivõimud on viimase paari aasta jooksul korduvalt keeldunud andmast riiki sisenemiseks viisat Euroopa Parlamendi liikmetele ja liikmesriikide parlamendiliikmetele; palub Valgevene ametivõimudel mitte teha täiendavaid takistusi Euroopa Parlamendi delegatsioonile suheteks Valgevenega Valgevenesse sisenemisel ja riigist vahetute kogemuste hankimisel;
16. mõistab hukka Valgevene ametivõimude poolt kehtestatud piirangud, mis takistavad välismaa vaimulikke riiki sisenemast ja usuorganisatsioone teenimast, ning palub Valgevene ametivõimudel nimetatud piirangud kaotada;
17. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele, ÜRO peasekretärile, OSCE ja Euroopa Nõukogu Parlamentaarsele Assambleele ning Valgevene ametivõimudele.

Põhja-Kivu (Kongo Demokraatlik Vabariik)

P6_TA(2008)0072

Euroopa Parlamendi 21. veebruari 2008. aasta resolutsioon Põhja-Kivu kohta

(2009/C 184 E/18)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma 17. jaanuari 2008. aasta resolutsiooni olukorra kohta Kongo Demokraatlikus Vabariigis ja vägistamise kui sõjakuriteo kohta ⁽¹⁾ ning võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone inimõiguste rikkumiste kohta Kongo Demokraatlikus Vabariigis;
- võttes arvesse AKV-EL parlamentaarse ühisassamblee 22. novembri 2007. aasta resolutsiooni olukorra kohta Kongo Demokraatlikus Vabariigis, eelkõige riigi idaosas ja selle mõju kohta piirkonnale;
- võttes arvesse oma 15. novembri 2007. aasta resolutsiooni ELi meetmete kohta ebakindlates olukordades arengumaades ⁽²⁾;
- võttes arvesse komisjoni teatist nõukogule, Euroopa Parlamendile, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „ELi meetmed ebakindlates olukordades. Säätavat arengut, stabiilsust ja rahu edendavad meetmed keerulises keskkonnas” (KOM(2007)0643) ning komisjoni talituste töödokumendi ja selle lisasid (SEK(2007)1417);

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2008)0022.⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2007)0540.

Neljapäev, 21. veebruar 2008

- võttes arvesse ÜRO Peaassamblee 24. oktoobri 2005. aasta resolutsiooni 60/1 2005. aasta maailma tippkohtumise kohta ja eelkõige selle lõikeid 138 kuni 140, mis käsitlevad elanikkonna kaitsmise kohustust;
- võttes arvesse kodukorra artikli 115 lõiget 5,
- A. arvestades, et alates 1998. aastast Kongo Demokraatlikku Vabariiki laastav konflikt on tänaseks nõudnud 5 400 000 inimest, põhjustades jätkuvalt – otseselt ja kaudselt – 1 500 inimese hukkumise päevas;
- B. arvestades, et võitlus Kongo sõjaväe, ametist tagandatud kindral Laurent Nkunda mässuliste ning Rwanda vabastamise demokraatlike jõudude (Forces démocratiques pour la libération du Rwanda – FDLR, tuntud ka kui Interhamwed) vahel on tõuganud Põhja-Kivu piirkonna tsiviilelanikkonna seninägematusesse kitsikusse;
- C. arvestades, et viimase 18 kuu jooksul on nii Laurent Nkunda mässulised kui ka FDLRi võitlejad ja isegi Kongo sõjavägi pannud Kongo Demokraatlikku Vabariigi idaosas toime tapatalgud ning noorte tüdrukute, emade ja vanaemade vägistamisi, tsiviilisikute ja lapssõdurite vägivaldset värbamist ning muid kuritarvitamisi ja inimõiguste raskeid rikkumisi;
- D. tuletades meelde, et ÜRO Kongo Demokraatliku Vabariigi missiooni (MONUC) suhtes kohaldub ÜRO harta VIII peatükk, mis võimaldab kasutada kõiki vajalikke vahendeid, et hoida ära igasuguste välismaiste ja kohalike relvarühmituste, teiste hulgas Rwanda relvajõudude (FAR) endiste liikmete ja Interhamwete poolset jõukasutamise katsed, mis ähvardaksid poliitilist protsessi, ning kaitsta tsiviilelanikke füüsilise vägivalla vahetu ohu korral;
- E. arvestades, et tänavu 25. jaanuaril 2008 teatas ÜRO peasekretäri esindaja Kongo Demokraatlikus Vabariigis, et kõikidesse piirkondadesse, mida tolle ajani kontrollisid relvastatud rühmitused, saadetakse vaatlejad, kelle ülesandeks on jälgida relvarahu täitmist, ning MONUC'i Goma büroo sõjaväe- ja tsiviilpersonali suurendatakse;
- F. arvestades 23. jaanuaril 2008. aastal Goma rahu-, julgeoleku- ja arengukonverentsi tulemusel antud lubadusi viia läbi järkjärguline demobiliseerimine ning samas võetud kohustust järgida relvarahu, hõlmates relvarahu kõigi võitlevate poolte vahel, kõigi valitsusväliste jõudude relvitustamist, ümberasutatud inimeste tagasipöördumist Kongo Demokraatliku Vabariigi idaosasse ja nende sisseseadmist ning ajutiste relvarahu seire mehhanismide rajamist;
- G. arvestades, et nimetatud demobilisatsiooni praktilisi üksikasju tuleb veel täpsustada rahu ja julgeoleku tehnilise ühiskomisjoni tegevuse raames, mida juhivad üheskoos Kongo Demokraatliku Vabariigi valitsus ja rahvusvahelised vahendajad;
- H. arvestades, et võitlusesse on kaasatud FDLRi võitlejad, kes selles piirkonnas varju on leidnud;
- I. arvestades, et Kongo sõjaväel ei ole piisavaid inim-, tehnilisi ja rahalisi ressursse, et Põhja-Kivus oma missioone läbi viia, ning just see on peamiseks põhjuseks, miks selle asemel, et olla rahva ja rahu teenistuses, kujutab Kongo sõjavägi endast elanikkonna jaoks ohtu;
- J. arvestades, et Põhja-Kivu kriisile on tarvis leida poliitiline lahendus, et tugevdada rahu ja demokraatiat ning edendada stabiilsust ja arengut kõigi Aafrika suurte järvede piirkonna elanike hüvanguks;
- K. arvestades 3. septembril 2007. aastal Põhja-Kivu konflikti lahendamise raames aset leidnud Kongo Demokraatliku Vabariigi välisminister Mbusa Nyamwisi ja Rwanda välisminister Charles Murigande kohtumist;
- L. arvestades, et 28.–30. jaanuarini 2008. aastal toimus Benis kohtumine, mida juhatasid ühiselt Kongo Demokraatliku Vabariigi kaitseminister Chikez Diemu ja Uganda kaitseminister Crispus Kiyonga;

Neljapäev, 21. veebruar 2008

- M. arvestades, et alates 2006. aasta lõpust on Kongo Demokraatlikku Vabariiki laastav konflikt toonud kaasa ligikaudu 400 000 inimese ümberasustamise ning Põhja-Kivu provintsis on praegu 800 000 ümberasustatud;
- N. arvestades, et juba kolm aastat kestnud kodusõda iseloomustab riigi rikkuste süstemaatiline laastamine nii Kongo Demokraatliku Vabariigi valitsuse liitlaste kui vastaste poolt;
- O. arvestades, et tervishoiu olukorra märkimisväärne parandamine ja suremuse vähendamine Kongo Demokraatlikus Vabariigis üldiselt ja Põhja-Kivus kitsamalt nõuab aastatepikkust sihipärast tegevust ning kopsakaid investeeringuid nii Kongo Demokraatliku Vabariigi valitsuse kui rahvusvahelise üldsuse poolt;
- P. arvestades, et käesoleva aasta 3. veebruaril 2008 tabas Aafrika suurte järvede piirkonda ja täpsemalt Bukavu ja Goma linna ning neid ümbritsevaid alasid, mis olid juba ennegi raskelt kannatanud hukkumise, haavatute ja suurte materiaalsete kahjudega konfliktide tõttu, Richteri skaala järgi 6-magnituudine maavärin;
- Q. arvestades, et 2007. aasta lõpu vaenutegevuse tagajärjel on paljud humanitaarorganisatsioonid pidanud peatama oma tegevuse ning katkestatud on mitmete tervishoiuasutuste varustamine ning mitmelt poolt on raviteenuseid osutavad töötajad lahkunud;
- R. arvestades, et organisatsioon Piirideta Arstid märgib, et Põhja-Kivu kohaliku ja ümberasustatud elanikkonna tervis nõrgeneb üha enam ning lahingutegevuse jätkumine takistab humanitaarabi jõudmist teatud piirkondadesse, mis ometigi vajavad kiiremas korras toidu- ja arstiabi;
- S. arvestades, et teine faktor, mis Põhja-Kivu elanikkonna äärmiselt haavatavaks muudab, on alatoitumine, ning Piirideta Arstide arstiabiprogrammide andmete järgi on alatoitumine Põhja-Kivus äärmiselt laialt levinud, tekitades muret perekondade pärast, kelleni abi ei jõua,
1. on äärmiselt nõrkinud tapatalgute ja inimsusevastaste kuritegude pärast, mida Põhja-Kivus juba mitmete aastate jooksul on toime pandud, ning nõuab kõigilt pädevatelt riiklikelt ja rahvusvahelistelt ametivõimudelt selliste tegude toimepanijate kohtu alla andmist, hoolimata nende isikust, ning nõuab, et ÜRO Julgeolekunõukogu võtaks kiiremas korras meetmeid, mille abil hoida reaalselt ära Põhja-Kivu tsiviilelanike ründamist;
 2. märgib, et, hoolimata ulatuslikust mandaadist, pole MONUC'il piisavalt vahendeid, et takistada tapatalgud, vägistamisi, laastamisi, tsiviilelanike ja lapssõdurite sunniviisilist värbamist ega muid kuritarvitamisi ja inimõiguste rikkumisi, ning nõuab, et nõukogu ja komisjon veenduksid, et MONUC'i hiljutine tugevdamine viib Põhja-Kivu elanike julgeolekuolukorra märkimisväärse paranemiseni, ja kui see nii pole, veenaksid kiiremas korras ÜRO Julgeolekunõukogu, et see tagaks MONUC'ile vahendid, et olla oma ülesannete kõrgusel ja eelkõige valmis kaitsma tõhusalt ja püsivalt piirkonna tsiviilelanikke;
 3. kutsub üles nulltolerantsile tüdrukute ja naiste vastu toime pandud seksuaalvägivalla suhtes, mida kasutatakse sõjarelvana, ning nõuab raskeid kriminaalkaristusi nende kuritegude toimepanijatele; tuletab meelde, kui tähtis on juurdepääs naistearsti teenustele konfliktisituatsioonides ja põgenikelaagrites;
 4. tervitab, võttes arvesse vajadust leida poliitiline lahendus konfliktile, mis laastab Kongo Demokraatliku Vabariigi idaosa, Goma rahukonverentsi toimumist; rõhutab siiski – hoolimata sellest, et Interhamwed (FDLR) sellelt konverentsilt rõhutatult puudusid – 23. jaanuaril 2008. aastal konverentsi lõpus antud demobilisatsiooni lubaduse ja võetud relvarahu kohustuse haprust ning jätkab kõigi konflikti osapoolte julgustamist tegema viivitust lubamata kõiki jõupingutusi rahu saavutamiseks ja lõpetama inimõiguste ja rahvusvahelise humanitaarõiguse rikkumised, peatama kõik rünnakud tsiviilelanike vastu ja võimaldama humanitaarorganisatsioonidele tsiviilelanikkonnale abi osutamist;
 5. tuletab meelde, et demobilisatsiooni praktilisi üksikasju tuleb veel täpsustada rahu ja julgeoleku tehnilise ühiskomisjoni raames, mida juhivad üheskoos valitsus ja rahvusvahelised vahendajad, ning nõuab selle komisjoni viivitamatut loomist, et demobilisatsiooniküsimustega lõpule jõuda;

Neljapäev, 21. veebruar 2008

6. tervitab Kongo Demokraatliku Vabariigi ja Rwanda välisministri kohtumist 2007. aasta septembris ja nõuab, et Rwanda võimud võtaksid konkreetsel viisil osa erinevatest algatustest Põhja-Kivu konflikti lahendamiseks, eelkõige süüdistuste esitamise, relvitustamise, demobilisatsiooni ja Põhja-Kivus viibivate Interhamwete kodumaale jõudmise võimaldamise näol;
 7. nõuab, et nõukogu ja komisjon teeksid selleks, et leevendada rasket humanitaarolukorda, millega Põhja-Kivu elanikel tuleb piirkonda laastavate konfliktide aga ka 3. veebruari 2008 maavärina tõttu kokku puutuda, kättesaadavaks kriisifondid, ning tagaks, et humanitaartöötajad saaksid täita oma ülesandeid võimalikult heades tingimustes;
 8. nõuab nõukogult ja komisjonilt juba praegu laiaulatuslike arstiabiprogrammide rakendamist Kongo Demokraatliku Vabariigi idaosa elanikkonna esmaste vajaduste rahuldamiseks ning piirkonna aegsa ülesehituse võimaldamiseks;
 9. nõuab Kimberley protsessi eeskujul tõhusate kontrollimehhanismide loomist ELi turule tarnitavate loodusvarade päritolu kindlakstegemise vallas;
 10. nõuab nõukogult ja igalt liikmesriigilt konkreetse abi andmist Kongo Demokraatliku Vabariigi idaosa elanikele;
 11. kutsub Euroopa Liidu Põhja-Kivu missiooni, mille loomine peaks eeldatavasti aset leidma 2008. aasta märtsis, üles esitama Euroopa Parlamendile aruande;
 12. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, Aafrika Liidu institutsioonidele, ühise välis- ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele, ÜRO peasekretärile, ÜRO Julgeolekunõukogule, ÜRO inimõiguste nõukogule, Kongo Demokraatliku Vabariigi presidendile, parlamendile ja valitsusele ning Rwanda presidendile, parlamendile ja valitsusele.
-